

چگونه درختان را هرس کنیم؟

تألیف:

دکتر غلامحسین داوری نژاد

مهندس صقیه وطن دوست

مهندس احسان داوری نژاد

سرشناسه:	داوری نژاد، غلامحسین، ۱۳۳۴ -
عنوان و نام پدیدآور:	چگونه درختان را هرس کنیم؟ نویسندگان غلامحسین داوری نژاد، صفیه وطن دوست، احسان داوری نژاد.
مشخصات نشر:	مشهد: سنبله، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری:	۱۶۴ ص: مصور (بخش رنگی).
شابک:	(ISBN: 978-964-762-2)
وضعیت فهرست نویسی:	فیا.
یادداشت:	G. H. Davarynejad, S. پشت جلد به انگلیسی: Vatandoost, E. Davarynejad. How to prune trees.
موضوع:	هرس.
موضوع:	درخت ها.
موضوع:	درخت های میوه -- هرس.
شناسه افزوده:	وطن دوست، صفیه، ۱۳۶۴ -
شناسه افزوده:	داوری نژاد، احسان.
رده بندی کنگره:	SB ۱۲۵ / د ۲ ج ۸ ۱۳۹۰
رده بندی دیویی:	۶۲۵/۹۱۵۴۲
شماره کتابخانه ملی:	۲۴۷۷۶۰۵

چگونه درختان را هرس کنیم؟

تألیف

دکتر غلامحسین داوری نژاد - مهندس صفیه وطن دوست

مهندس احسان داوری نژاد

طراح جلد: مرجان جلالی

ناشر: سنبله

وزیری، ۱۶۴ صفحه، ۱۰۰۰ نسخه، چاپ اول، پاییز ۱۳۹۰

امور فنی و چاپ: مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد

بها: ۳۰۰۰۰ ریال

۱۰	پیشگفتار
۱۱	مقدمه
۱۳	فصل اول: هرس چیست؟
۱۳	۱-۱ مقدمه
۱۳	۲-۱ هرس
۱۴	۳-۱ چگونه می‌توان نیاز به هرس را کاهش داد؟
۱۴	۱-۳-۱ طراحی مناسب فضای سبز
۱۴	۲-۳-۱ انتخاب نمونه
۱۶	۳-۳-۱ فرم درخت و عادت رشد
۱۶	۱-۳-۳-۱ فرم عمودی
۱۸	۲-۳-۳-۱ فرم کروی
۱۹	۳-۳-۳-۱ فرم هرمی
۲۰	۴-۳-۱ عملیات نگهداری فضای سبز
۲۱	۴-۱ اهداف هرس
۲۵	فصل دوم: وسایل هرس
۲۵	۱-۲ مقدمه
۲۵	۲-۲ وسایل هرس
۳۱	فصل سوم: زمان هرس
۳۱	۱-۳ مقدمه
۳۲	۲-۳ زمان هرس باهدف کنترل رشد درخت
۳۲	۳-۳ زمان هرس در درختان گل‌دهنده
۳۴	۴-۳ چه موقع نباید هرس کرد؟
۳۵	۵-۳ سرعت ترمیم زخم
۳۶	۶-۳ انتشار بیماری‌ها و آفات

۳۷	۷-۳ چرخه هرس
۳۹	فصل چهارم: برش های هرس
۳۹	۱-۴ مقدمه
۴۲	۲-۴ انواع برش
۴۲	۱-۲-۴ برش های کاهشی
۴۲	۲-۲-۴ برش های حذفی
۴۲	۳-۲-۴ سربرداری
۴۴	۴-۲-۴ برش هم سطح بایوست تنه
۴۷	۵-۲-۴ برش کنده دار یا ناخنکدار
۴۹	۳-۴ نحوه انجام برش در شرایط ویژه
۴۹	۱-۳-۴ درختان با تنه منشعب (دو تنه ای)
۵۱	۲-۳-۴ حذف شاخه های بایوست مشترک بدون آسیب دیدن شاخه باقی مانده
۵۲	۴-۴ چگونگی تعیین محل برش
۵۳	۵-۴ روش های برش شاخه ها
۵۳	۱-۵-۴ شاخه های کوچک
۵۵	۲-۵-۴ شاخه های بزرگ
۵۶	۳-۵-۴ شاخه های ۷ شکل
۵۶	۴-۵-۴ قطع شاخه های خشک شده
۵۹	فصل پنجم: زخم های حاصل از برش
۵۹	۱-۵ مقدمه
۶۰	۲-۵ تعداد زخم های حاصل از هرس در هر درخت
۶۰	۳-۵ تاثیر زمان در میزان پوسیدگی ناشی از هرس
۶۳	۴-۵ چگونگی پیشرفت زخم درون تنه
۶۶	۵-۵ محافظت از برش ها
۶۷	فصل ششم: واکنش درختان در برابر هرس
۶۷	۱-۶ مقدمه
۶۷	۲-۶ واکنش به هرس در گیاهان جوان

۶۸	۳-۶ واکنش به هرس در گیاهان بالغ
۶۹	۴-۶ واکنش به سربرداری
۷۰	۵-۶ تاثیر هرس در گلدھی و میوه دھی گیاه
۷۰	۶-۶ هرس ریشه
۷۳	فصل هفتم: ساختار درخت
۷۳	۱-۷ مقدمه
۷۴	۲-۷ ساختار تنه و شاخه های اصلی
۷۴	۱-۲-۷ اتصال شاخه ها
۷۵	۲-۲-۷ فاصله شاخه ها از یکدیگر
۸۱	۳-۲-۷ ساختار مخروطی تنه
۸۲	۳-۷ تربیت درختان جوان
۸۳	۱-۳-۷ هرس جوانه انتهایی
۸۴	۲-۳-۷ هرس کردن در هنگام کاشت
۸۵	۳-۳-۷ خم کردن
۸۷	۴-۷ شاخه های موقت
۸۹	۵-۷ فرم درخت در طراحی
۹۲	۶-۷ ارتفاع تنه درخت
۹۳	۷-۷ ساختار درخت در مناطق بادخیز
۹۴	۸-۷ سایر فرمهای درختان
۹۵	۹-۷ هرس درختان بالغ
۹۷	فصل هشتم: انواع هرس در درختان استقرار یافته
۹۷	۱-۸ مقدمه
۹۷	۲-۸ مرتب کردن
۹۸	۳-۸ تنک کردن
۱۰۱	۴-۸ کم کردن حجم تاج (کاهش)
۱۰۳	۵-۸ بالا بردن تاج درخت
۱۰۳	۶-۸ متعادل کردن
۱۰۵	۷-۸ کاهش خطر

۱۰۹	فصل نهم: ایجاد فرم‌های ویژه در درختان
۱۰۹	۱-۹ مقدمه
۱۱۰	۲-۹ ایجاد ساختار یک تنه‌ای بر روی درختان کوچک و یا درختچه‌های زیتنی
۱۱۰	۳-۹ ایجاد ساختار چند تنه‌ای
۱۱۵	۴-۹ فرم‌های ویژه در پرورش درختان میوه
۱۱۶	۵-۹ ایجاد و نگهداری یک فرم استاندارد
۱۱۸	۶-۹ فرم‌های ویژه در فضای سبز
۱۱۸	۷-۹ دیواری کردن
۱۱۹	۸-۹ شکل‌سازی
۱۱۹	۹-۹ ایجاد چفته
۱۲۱	فصل دهم: هرس درختان چند ساله
۱۲۱	۱-۱۰ مقدمه
۱۲۱	۲-۱۰ کنترل سایز درخت با روش تاج انبوهی
۱۲۳	۳-۱۰ تجدید یا بازسازی تاج، احیاء تاج، هرس اصلاحی
۱۲۴	۴-۱۰ هرس درختانی که ریشه آنها صدمه دیده است
۱۲۵	۵-۱۰ هرس درختان واقع در نزدیکی سیم‌های برق
۱۲۹	فصل یازدهم: هرس درختچه‌ها
۱۲۹	۱-۱۱ مقدمه
۱۳۰	۲-۱۱ تنک درختچه‌ها
۱۳۱	۳-۱۱ حفظ اندازه درختچه‌ها
۱۳۲	۴-۱۱ کاهش اندازه درختچه‌ها
۱۳۳	۵-۱۱ پرورش برچین
۱۳۳	۶-۱۱ نگهداری برچین
۱۳۴	۷-۱۱ جوان‌سازی یک برچین
۱۳۵	۸-۱۱ افزایش تراکم تاج، کاهش رشد و افزایش تعداد گل
۱۳۵	۹-۱۱ تاج انبوهی و کف بُر کردن
۱۳۷	۱۰-۱۱ زمان هرس درختچه‌ها

۱۳۹

ضمایم

۱۳۹

ضمیمه یک: چند توصیه برای انجام هرس صحیح

۱۴۱

ضمیمه دو: درختان پهن برگی که برای رسیدن به یک ساختار قوی به هرس متوسط نیاز دارند

۱۴۴

ضمیمه سه: درختان با عادت رشدی چند تنه‌ای (بطور معمول)

۱۴۸

ضمیمه چهار: درختان مناسب برای ایجاد فرم استاندارد

۱۵۰

ضمیمه پنج: درختان مناسب برای ایجاد چفته

۱۵۲

ضمیمه شش: درختان مناسب برای ایجاد فرم چند تنه‌ای

۱۵۳

منابع

www.ketab.ir

خدای توانا را سپاس که یاری داد تا در تدوین مجموعه‌ای جدید برای هرس و تربیت درختان و درختچه‌ها گام برداریم. هر شاخه درخت را می‌توان به منزله عضوی از بدن انسان دانست و بدون فکر و بررسی نباید اقدام به قطع آنها نمود. این نوع نگرش انسانی به درخت، منجر به ممانعت از هر گونه عکس العمل شتاب زده در برابر مشکلات ایجاد شده برای شاخه‌های درخت می‌شود. در این مجموعه سعی شده است تا از منابع کاربردی موجود در زمینه هرس از جمله کتاب‌های:

- Arboriculture, Integrated Management of Landscape Trees, Shrubs and Vines (Harris RW, Clark JR & Matheny NP, 2004). 4th edn. Prentice Hall Publications, New Jersey.
- An illustrated guide to pruning (Gilman, 2003). 2nd ed. Delmar, Thomson learning.
- Physiological fruit tree training for intensive growing (Brunner, 1990). Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Tree pruning, a worldwide photo guide (Shigo, 1989). Durham, New Hampshire, USA.
- Principles of tree hazard assessment and management (Lonsdale, D. 1999.) Dept. of Environment, Transport and the Regions, London. 388 pgs.

و همچنین تعداد زیادی از مقالات مرتبط، اطلاعات مفیدی گردآوری شود و در اختیار خواننده قرار گیرد. مطالب این کتاب به گونه‌ای انتخاب شده است که مخاطب آن با داشتن تخصص اندک در زمینه باغبانی، بتواند هر درخت یا درختچه‌ای را بطور صحیح هرس نماید. در این مجموعه که حاصل چندین سال مطالعه و آموزش در این زمینه بوده است، سعی شده تا عکس العمل‌های فیزیولوژیک درختان به هرس و نکاتی در مورد تربیت آنها به زبانی ساده و قابل فهم به تصویر کشیده شود. امید است دانشجویان عزیز و کارشناسان فضای سبز و باغداران محترم قبل از اقدام به هرس درختان، به توصیه‌های علمی و عملی این کتاب توجه نموده و بانگرشی منتقدانه نظرات اصلاحی خویش را به نویسندگان اعلام فرمایند.

بر خود لازم میدانیم از تمامی عزیزانی که در آماده‌سازی و چاپ این مجموعه تلاش نموده‌اند، تشکر و قدردانی نماییم.

درختان فضای سبز و بوستان‌های شهری و حتی درختان موجود در منازل سرمایه‌های عظیمی هستند که معمولاً کمتر کسی به آنها توجه می‌کند. بسیاری از مردم از اهمیت وجود درختان در اطراف خود بی‌اطلاع هستند. وجود گیاهان در محیط زیست فواید فراوانی دارد که ذکر تمامی آنها در این بحث کوتاه نمی‌گنجد اما می‌توان به بعضی از مهمترین این نقش‌ها اشاره کرد از جمله: تامین اکسیژن، جذب آلاینده‌های محیطی، گرد و غبار و عناصر سنگین معلق در هوا، زیباسازی فضاهای شهری، تلطیف هوا و با توجه به گسترش اکثر شهرهای کشور و صنعتی‌تر شدن روزافزون آنها، ضرورت وجود درختان بیشتر می‌شود. بنابراین چگونگی مراقبت صحیح از این سرمایه‌ها امری است که نباید به راحتی از آن گذشت.

یکی از مهمترین مسائل در حفظ درختان، بحث هرس آنهاست که می‌تواند سلامت و زیبایی یک درخت را برای سالهای طولانی تضمین کند.